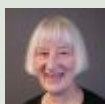

Rødbeter - en spennende, næringsrik vekst

Rødbeter er en gammel kulturplante og har vært dyrket i Europa i flere tusen år. Det finnes sorter som er sylindriske eller runde, og fargen varierer fra dyp rødilla, gul og til «polkafarget» rosa og hvit. Rødbeten er næringsrik og har et vidt bruksområde. Den smaker fortreffelig rå, kokt og ovnsbakt. Og bladverket er supert å bruke i salat!

Anne Marit Isachsen

Rådgiver

Rødbeter har et høgt innhold av kostfiber og er gunstig for fordøyelsen. Den inneholder mye nitrat, noe som trengs i utholdenhetsidretter. Derfor er rødbetjuice blitt en populær drikk blant toppidrettsutøvere. Den er rik på kalium som bidrar til å opprettholde et normalt blodtrykk. Innholdet av folat (B vitamin) er svært høgt og det hjelper mot tretthet og utmattelse. I tillegg er beten rik på jern og kalsium. Mao: Dette er en smart vekst å spise!

Enkel sortstest tre steder i Nordland

Spørsmålet vi ønsket svar på ved å teste seks ulike sorter rødbet her i nord, var å finne om det var store sortsforskjeller. Med hensyn til smak, tidlighet, sykdom og andre dyrkingsmessige utfordringer. Vi fikk prosjektstøtte fra NLR økomidler til å gjennomføre forsøkene. Det ble anlagt felt i Lofoten, Ofoten og Salten. Frøene ble enten direktesådd (8-10 cm såavstand) eller forkultivert og plantet ut. De ble dyrket både med og uten fiberduk.

Stokkløping og temperaturkrav

2020-sesongen var varm og tørr og derfor klarte rødbetene seg godt uten dekke i år. De er svært var for lave temperaturer helt fra spiring og går lett i stakk om jord- og lufttemperatur er for lav. Resultatet blir da at rota blir liten og hard og den satser på å blomstre og sette frø i stedet for å produsere saftige røtter. Å bruke fiberduk fra såing/plantning ei stund utover i vekstsesongen, er normalt en god forsikring for å få fram ei salgbar kvalitetsavling.

Forsøk i Salten

I «Fellesåkeren» i regi av familien Skaret på Meløya, hadde vi et direktesådd felt som ble sådd på drill den 23. mai. Det var brukt 8 tonn storfegylle spredd i april. Jordarten er mellomsmåsand med lavt moldinnhold, noe som krever hyppig vanning. Frøene spirte raskt da temperaturen var høy og åkeren ble også vannet jevnt og trutt. Midt i juni hadde vi angrep av jordloppe da det var over 20 varmegrader i flere dager, og ideelle forhold for insektene. Men skaden ble ikke så stor at det hadde noen betydning for avlinga. For rødbetene visste å benytte plassen på drillen: Vi fikk røtter som veide over ett kilo! Og toppavling på over 7 tonn pr dekar!

Noen av resultatene fra feltet på Meløya:

Sort	Kg pr dekar	Smaksopplevelse
Boro (rød)	7020	God, passe tyggemotstand, passe søt
Subeto (rød)	5988	God, saftig og «crunchy»
Wodan (rød)	7323	Nøytral med noe ettersmak
Bettolo (rød)	3753	God med litt tyggemotstand, men litt ettersmak av jord
Golden Eye (gul)	4418	Nøytral, passe sprø, ikke søt
Chioggia Guardsmark (hvit og rosa)	4262	God tyggemotstand, litt saftig. Passe søt, men litt ettersmak

Utfordringer og lagring

Flatskurv kan være utfordrende i dyrkinga, og kan bli riktig ille. Skallet blir stygt og røttene tørker fort inn. Mao viktig å finne et skifte som ikke gir skurv (reagerer på samme måte som potet og gulrot). Foruten jordloppe nevnt over, kan engtege også forstyrre vekstpunktene. For begge disse insektene vil dekke med fiberduk eller insektsnett motvirke angrep.

Uansett er det svært viktig med vekstskifte. Da er det også lettere å unngå at phomaråte og storknolla råtesopp angriper på lager.

Lagring: 2-4 grader i høg luftfuktighet (95-98 %). Den må håndteres forsiktig slik at du unngår støt

(ala potethandtering).

Rødbeter er blitt en «moderne» vekst spesielt blant yngre forbrukere. Vi bør alle spise mer av denne sunne veksten, men ikke minst: Vi må produsere mer i nord!